

**Reglementare finală
Martie 2025**

Standardele Internaționale de Educație™

**Standardul Internațional
de Educație 3, Dezvoltarea
profesională inițială –
abilitățile profesionale (revizuit)**

IES™

Tradus de:

Despre IFAC

IFAC, prin conectarea și unirea membrilor săi, face ca profesia contabilă să fie cu adevărat globală.

Organizațiile membre ale IFAC sunt campioane ale integrității și calității profesionale și își poartă cu mândrie statutul de membru ca pe un simbol al recunoașterii internaționale.

IFAC și membrii săi lucrează împreună pentru a modela viitorul profesiei prin învățare, inovare, o voce colectivă și angajamentul față de interesul public.

Despre Standardele Internaționale de Educație

Standardele Internaționale de Educație (IES-uri), emise de IFAC, oferă o bază recunoscută la nivel global pentru educația profesională contabilă. Organizațiile membre ale IFAC – campioane ale calității și integrității profesionale – folosesc IES-urile pentru a crea contabili puternici, etici și competenți care deservesc interesul public. Lucrând împreună, IFAC și membrii săi modelează viitorul profesiei prin învățare, inovare și un angajament colectiv față de excelență.

**STANDARDUL INTERNAȚIONAL DE EDUCAȚIE 3,
DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ INIȚIALĂ – ABILITĂȚILE PROFESIONALE (2026)**

CUPRINS

Punctul

Introducere

Domeniul de aplicare al prezentului standard 1-4

Data intrării în vigoare 5

Obiectiv 6

Dispoziții

Obiectivele educaționale aferente abilităților profesionale 7

Revizuirea programelor de educație profesională contabilă 8

Evaluarea formală a abilităților profesionale..... 9

Materiale explicative

Domeniul de aplicare al prezentului standard A1-A7

Obiectiv..... A8

Obiectivele educaționale aferente abilităților profesionale A9-A16

Revizuirea programelor de educație profesională contabilă A17-A18

Evaluarea formală a abilităților profesionale..... A19-A20

Anexa 1: Descrierea nivelurilor cunoștințelor

Introducere

Domeniul de aplicare al prezentului standard (a se vedea punctele A1-A7)

1. Standardul Internațional de Educație (IES) 3 prescrie obiectivele educaționale aferente abilităților profesionale pe care candidații la titlul de profesionist contabil trebuie să le îndeplinească până la finalul Dezvoltării Profesionale Inițiale (DPI). Abilitățile profesionale sunt abilitățile (a) intelectuale, (b) interpersonale și de comunicare, (c) personale și (d) organizaționale pe care un profesionist contabil le integrează cu competențele tehnice și cu valorile, etica și atitudinile profesionale pentru a-și demonstra competența profesională.
2. IES 3 se adresează organizațiilor membre ale International Federation of Accountants (IFAC). Organizațiile membre ale IFAC au responsabilitatea de a se asigura că DPI corespunde dispozițiilor din cadrul IES 3. În plus, IES 3 poate fi util pentru organizațiile educaționale, angajatori, organisme de reglementare, autoritățile guvernamentale și orice alte părți interesate care susțin educația și dezvoltarea candidaților la titlul de profesionist contabil.
3. IES 3 specifică ariile de competență și obiectivele educaționale care descriu abilitățile profesionale pe care candidații la titlul de profesionist contabil trebuie să le acumuleze până la finalul DPI. IES 2, *Dezvoltarea profesională inițială – competențele tehnice* (2026), și IES 4, *Dezvoltarea profesională inițială – valorile, etica și atitudinile profesionale* (2026), specifică ariile de competență și obiectivele educaționale relevante pentru domeniile lor țintă din cadrul DPI. Împreună, aceste IES-uri specifică ariile de competență și obiectivele educaționale care descriu competențele profesionale pe care trebuie să le acumuleze candidații la titlul de profesionist contabil până la finalul DPI.
4. Definițiile și explicațiile aferente termenilor-cheie utilizați în IES și în *Cadrul general pentru Standardele Internaționale de Educație pentru profesioniștii contabili și candidații la titlul de profesionist contabil* (2015) sunt prezentate în *Glosarul de termeni* (2026) din Standardele Internaționale de Educație.

Data intrării în vigoare

5. IES 3 intră în vigoare de la 1 iulie 2026.

Obiectiv (a se vedea punctul A8)

6. Obiectivul IES 3 este de a stabili care sunt abilitățile profesionale pe care candidații la titlul de profesionist contabil trebuie să le dezvolte și să le demonstreze până la finalul DPI pentru a putea îndeplini un rol ca profesioniști contabili.

Dispoziții

Obiectivele educaționale aferente abilităților profesionale (a se vedea punctele A9-A16)

7. Organizațiile membre ale IFAC trebuie să prescrie obiectivele educaționale aferente abilităților profesionale care trebuie îndeplinite de candidații la titlul de profesionist contabil până la finalul DPI. Aceste obiective educaționale trebuie să le includă pe cele enumerate în Tabelul A.

Tabelul A: Obiectivele educaționale aferente abilităților profesionale

Aria de competență (Nivelul cunoștințelor¹)	Obiectivele educaționale
(a) Intelectuale (Intermediar)	(i) Evaluarea datelor și a informațiilor din diverse surse și perspective prin intermediul cercetării, colaborării, integrării și analizei.
	(ii) Identificarea situațiilor în care este adecvat să se consulte experți.
	(iii) Aplicarea abilităților de gândire critică pentru a rezolva problemele, a face raționamente, a lua decizii în cunoștință de cauză și a formula concluzii pertinente.
	(iv) Recomandarea unor soluții pentru problemele neclare, complexe.
	(v) Evaluarea faptelor și circumstanțelor în schimbare pentru a rezolva problemele, a face raționamente, a lua decizii în cunoștință de cauză și a formula concluzii pertinente.
(b) Interpersonale și de comunicare (Intermediar)	(i) Demonstrarea comunicării, colaborării și cooperării eficiente, inclusiv atunci când se lucrează cu echipe multidisciplinare sau în cadrul acestora.
	(ii) Comunicarea clară și concisă cu diverse părți interesate.
	(iii) Aplicarea conceptelor-cheie de diversitate, echitate și incluziune în comunicarea, luarea în considerare a și respectarea diferențelor de limbaj și de context.
	(iv) Aplicarea ascultării active și a unor tehnici eficiente de formulare a întrebărilor.
	(v) Aplicarea abilităților de negociere pentru a ajunge la soluții și acorduri.
	(vi) Aplicarea abilităților de consultare pentru a minimiza sau soluționa conflictele, a rezolva problemele și a maximiza oportunitățile.
	(vii) Prezentarea unor opinii și idei în cunoștință de cauză pentru a influența alte persoane spre a le câștiga susținerea și angajamentul.
(c) Personale (Intermediar)	(i) Demonstrarea angajamentului față de învățarea pe tot parcursul vieții.
	(ii) Stabilirea unor standarde personale înalte în ce privește propria performanță și monitorizarea prin feedbackul terților și prin activități de reflecție.
	(iii) Gestionarea timpului și resurselor pentru îndeplinirea angajamentelor profesionale.
	(iv) Anticiparea provocărilor și planificarea posibilelor soluții.
	(v) Demonstrarea curiozității intelectuale față de ideile și practicile emergente.
	(vi) Identificarea potențialului impact al subiectivismului personal și organizațional.

¹ Nivelul cunoștințelor pentru o arie de competență care trebuie atins până la finalul DPI (conform Anexei 1).

Aria de competență (Nivelul cunoștințelor¹)	Obiectivele educaționale
(d) Organizaționale (Intermediar)	(i) Realizarea sarcinilor conform practicilor stabilite pentru a respecta termenele impuse.
	(ii) Revizuirea propriei activități și a activității altor persoane pentru a determina dacă acestea sunt conforme cu standardele de calitate ale unei organizații.
	(iii) Aplicarea abilităților de gestionare a resurselor umane pentru a motiva și a dezvolta alte persoane.
	(iv) Aplicarea abilităților de delegare pentru a realiza sarcinile.
	(v) Aplicarea abilităților de conducere pentru a influența alte persoane să acționeze în vederea îndeplinirii obiectivelor organizaționale.

Revizuirea programelor de educație profesională contabilă (a se vedea punctele A17-A18)

8. Organizațiile membre ale IFAC trebuie să revizuiască și să actualizeze periodic programele de educație profesională contabilă care sunt proiectate pentru îndeplinirea obiectivelor educaționale specificate în IES 3.

Evaluarea formală a abilităților profesionale (a se vedea punctele A19-A20)

9. Organizațiile membre ale IFAC trebuie să stabilească activitățile de evaluare formală adecvate pentru a evalua abilitățile profesionale ale candidaților la titlul de profesionist contabil.

Materiale explicative

Domeniul de aplicare al prezentului standard (a se vedea punctele 1-4)

- A1. Un candidat la titlul de profesionist contabil este o persoană care a început un program de educație profesională contabilă ca parte a DPI. DPI reprezintă procesul de învățare și dezvoltare prin intermediul căruia candidații la titlul de profesionist contabil dobândesc inițial competența necesară pentru a îndeplini rolul de profesioniști contabili. DPI este fundamentată pe educația generală și include educația profesională contabilă, experiența practică și evaluarea. DPI continuă până când candidații la titlul de profesionist contabil pot demonstra că dețin competența profesională necesară îndeplinirii rolurilor alese de ei în cadrul profesiei contabile.
- A2. La nivel internațional, există diferențe legale și de reglementare importante care determină momentul calificării (sau al autorizării) profesioniștilor contabili. Fiecare organizație membră a IFAC poate defini relația adecvată dintre finalul DPI și momentul calificării (sau al autorizării) pentru membrii săi.
- A3. Competența profesională poate fi descrisă și clasificată în mai multe moduri. În contextul IES-urilor, competența profesională reprezintă capacitatea de a îndeplini un rol conform unui standard definit. Competența profesională transcende cunoașterea principiilor, standardelor, conceptelor, faptelor și procedurilor; ea reprezintă integrarea și aplicarea (a) competențelor tehnice, (b) abilităților profesionale și (c) valorilor, eticii și atitudinilor profesionale.
- A4. Includerea abilităților profesionale în DPI reprezintă fundamentul pentru îndeplinirea rolului de profesionist contabil. Dezvoltarea ulterioară a abilităților profesionale reprezintă unul dintre punctele centrale ale Dezvoltării Profesionale Continue (DPC), care este tratată în IES 7, *Dezvoltarea profesională continuă* (2020).

- A5. În cadrul IES 3, abilitățile profesionale sunt clasificate în patru arii de competență:
- (a) *Intelectuale* se referă la capacitatea unui profesionist contabil de a rezolva probleme, de a lua decizii, de a se adapta schimbărilor și de a exercita raționamentul profesional;
 - (b) *Interpersonale și de comunicare* se referă la capacitatea profesionistului contabil de a colabora și de a interacționa eficient cu alte persoane, inclusiv atunci când lucrează cu echipe multidisciplinare sau în cadrul acestora;
 - (c) *Personale* se referă la atitudinile și conduita personale ale profesionistului contabil; și
 - (d) *Organizaționale* se referă la capacitatea unui profesionist contabil de a lucra eficient cu sau într-o organizație pentru a obține cele mai bune rezultate sau efecte de la persoanele și resursele disponibile.
- A6. O arie de competență este o categorie pentru care se poate specifica un set de obiective educaționale conexe. Ariile de competență care țin de abilitățile profesionale includ competențele intelectuale și organizaționale; ariile de competență care țin de competențele tehnice includ contabilitatea financiară și raportarea financiară, fiscalitatea și economia; iar ariile de competență care țin de valorile, etica și atitudinile profesionale includ principiile de etică, precum și scepticismul profesional și raționamentul profesional.
- A7. Obiectivele educaționale determină conținutul și profunzimea cunoștințelor, înțelegerii și aplicării necesare pentru fiecare arie de competență specificată. Obiectivele educaționale pot fi îndeplinite în contextul unui mediu de lucru sau al unui program de educație profesională contabilă.

Obiectiv (a se vedea punctul 6)

- A8. Stabilirea abilităților profesionale pe care un candidat la titlul de profesionist contabil trebuie să le dezvolte și să le demonstreze până la finalul DPI servește mai multor scopuri. Astfel este protejat interesul public, este îmbunătățită calitatea activității profesioniștilor contabili și este promovată credibilitatea profesiei contabile.

Obiectivele educaționale aferente abilităților profesionale (a se vedea punctul 7)

- A9. Tabelul A enumeră obiectivele educaționale aferente abilităților profesionale care trebuie îndeplinite de către candidații la titlul de profesionist contabil până la finalul DPI, indiferent de ce specializare contabilă sau ce rol contabil își vor alege în viitor. Aceste obiective educaționale reprezintă baza care le permite profesioniștilor contabili să își dezvolte specializări în diferite roluri contabile, de exemplu ca partener într-o misiune de audit, ca specialist în fiscalitate sau ca manager în domeniul raportării privind sustenabilitatea.
- A10. La proiectarea programelor de educație profesională contabilă, este posibil ca cele patru arii de competență enumerate în Tabelul A să nu fie identice cu denumirile cursurilor sau disciplinelor prescrise. De asemenea, obiectivele educaționale asociate cu o arie de competență (de exemplu, organizaționale) pot fi îndeplinite prin intermediul mai multor cursuri sau discipline. Îndeplinirea anumitor obiective educaționale (de exemplu, cele din categoria intelectuale) se poate extinde de-a lungul a mai multe cursuri sau discipline diferite, fiind posibil ca niciunul să nu fie dedicat (niciuna să nu fie dedicată) exclusiv acelei arii de competență.
- A11. Obiectivele educaționale sunt create pentru a permite interpretarea bazată pe principii de către organizațiile membre ale IFAC în timpul proiectării programelor lor de educație profesională contabilă. De exemplu, în ce privește aptitudinile intelectuale, obiectivul educațional (v) se referă la fapte și circumstanțe, care includ fapte și circumstanțe atât financiare, cât și nefinanciare.

- A12. Există numeroase modalități de a descrie și clasifica nivelurile cunoștințelor. Descrierea realizată în sensul IES este disponibilă în Anexa 1, Descrierea nivelurilor cunoștințelor.
- A13. În Tabelul A, fiecărei arii de competență i-a fost alocat un nivel al cunoștințelor care trebuie atins de candidații la titlul de profesionist contabil până la finalul DPI. Acest nivel al cunoștințelor arată contextul în care se așteaptă să fie demonstrate obiectivele educaționale relevante. Împreună, obiectivele educaționale și nivelul cunoștințelor aferent ariei de competență oferă informații care ajută organizațiile membre ale IFAC să își proiecteze propriile programe de educație profesională contabilă.
- A14. Ariile de competență ale IES 3 sunt la nivel intermediar. Organizațiile membre ale IFAC stabilesc modalitatea adecvată de a include obiectivele educaționale din IES 3 în proiectarea programelor lor de educație profesională contabilă la un nivel moderat de ambiguitate, complexitate și incertitudine.
- A15. În cadrul programelor de educație profesională contabilă, o organizație membră a IFAC poate:
- (a) include arii de competență suplimentare;
 - (b) crește nivelul cunoștințelor pentru anumite arii de competență; sau
 - (c) stabili obiective educaționale suplimentare care nu sunt specificate în IES 3.

Acest lucru se poate întâmpla atunci când o organizație membră a IFAC îi pregătește pe candidații la titlul de profesionist contabil pentru a lucra într-un anumit domeniu de activitate (de exemplu, în sectorul public) sau într-un anumit rol (de exemplu, contabil de gestiune sau auditor).

- A16. Organizațiile membre ale IFAC, instituțiile de învățământ și alte părți interesate sunt încurajate să identifice cea mai adecvată abordare de învățare și dezvoltare a abilităților profesionale, ținând cont de contextul național și cultural. Este foarte probabil ca o abordare adecvată să includă o combinație de activități de învățare și dezvoltare care combină programele educaționale structurate cu experiența practică. De exemplu, cei care supervizează experiența practică au un rol important în sprijinirea candidaților la titlul de profesionist contabil pentru a-și dezvolta abilitățile profesionale la locul de muncă.

Revizuirea programelor de educație profesională contabilă (a se vedea punctul 8)

- A17. Programele de educație profesională contabilă sunt proiectate pentru a-i ajuta pe candidații la titlul de profesionist contabil să își dezvolte nivelul de competență profesională necesar până la finalul DPI. Astfel de programe pot include educația formală furnizată prin intermediul unor calificări și cursuri oferite de universități, alți furnizori de educație superioară, organizațiile membre ale IFAC și angajatori, precum și al instruirii la locul de muncă. Proiectarea unor programe de educație profesională contabilă poate implica un aport substanțial de la alte părți interesate decât organizațiile membre ale IFAC.
- A18. Cerința privind revizuirea și actualizarea periodice ale programelor de educație profesională contabilă reflectă mediul foarte dinamic și complex în care își desfășoară activitatea profesioniștii contabili. Durata unui ciclu de revizuire normal poate fi de trei până la cinci ani, dar poate fi adecvat să se realizeze revizuiți mai frecvente, de exemplu pentru a lua în considerare modificările legilor, ale reglementărilor și ale standardelor relevante pentru profesioniștii contabili.

Evaluarea formală a abilităților profesionale (a se vedea punctul 9)

- A19. IES 6, *Dezvoltarea profesională inițială – evaluarea formală a competenței profesionale* (2026), prevede principiile care se aplică pentru proiectarea, furnizarea și supravegherea activităților de evaluare realizate pentru a evalua în mod formal abilitățile profesionale și alte elemente care țin de competența profesională.

- A20. Diferite activități de evaluare formale pot fi utilizate pentru a evalua abilitățile profesionale ale candidaților la titlul de profesionist contabil. Activitățile de evaluare a DPI pot fi furnizate în diferite formate. Câteva exemple de formate pot include: (a) examinări scrise sau realizate pe calculator, (b) prezentări, (c) studii de caz, (d) simulări, (e) evaluări la locul de muncă de către angajatori și (f) portofolii cu probe privind finalizarea activităților la locul de muncă. Prezentările și simulările sunt câteva exemple de activități care le permit candidaților la titlul de profesionist contabil să își dezvolte și să demonstreze nivelul necesar de competență profesională legată de abilitățile profesionale în cadrul unui program de educație profesională contabilă.

Descrierea nivelurilor cunoștințelor

Această descriere a nivelurilor cunoștințelor este un suport pentru utilizarea obiectivelor educaționale din cadrul publicațiilor cum ar fi Standardele Internaționale de Educație (IES-urile) 2, 3, și 4. Anexa descrie trei niveluri ale cunoștințelor. Aceste descrieri, împreună cu verbele directive utilizate în obiectivele educaționale, furnizează informații care le ajută pe organizațiile membre ale IFAC să-și proiecteze programe de educație profesională contabilă pentru o diversitate de roluri și specializări profesionale contabile.

Nivelul cunoștințelor	Descriere
De bază	În mod normal, obiectivele educaționale aferente unei arii de competență se concentrează pe: - Definirea, explicarea, sintetizarea și interpretarea principiilor și teoriilor de bază privind ariile de competență tehnică relevante în vederea îndeplinirii sarcinilor în timpul desfășurării activității sub o supervizare adecvată; - Realizarea sarcinilor desemnate prin utilizarea abilităților profesionale adecvate; - Recunoașterea importanței valorilor, eticii și atitudinilor profesionale în realizarea sarcinilor desemnate; - Soluționarea unor probleme simple și înaintarea sarcinilor sau problemelor complexe către supervizori sau cei care dețin cunoștințe de specialitate; și - Furnizarea de informații și explicarea ideilor într-o manieră clară, utilizând mijloace de comunicare verbală și scrisă. Obiectivele educaționale de la nivelul de bază sunt corelate cu medii de lucru care sunt caracterizate prin niveluri reduse de ambiguitate, complexitate și incertitudine.
Intermediar	În mod normal, obiectivele educaționale aferente unei arii de competență se concentrează pe: - Aplicarea, compararea și analiza independente ale principiilor și teoriilor de bază din ariile de competență tehnică relevante în scopul îndeplinirii sarcinilor de lucru și luării deciziilor; - Combinarea competențelor tehnice și abilităților profesionale în vederea îndeplinirii sarcinilor de lucru; - Aplicarea valorilor, eticii și atitudinilor profesionale în sarcinile de lucru; și - Prezentarea informațiilor și explicarea ideilor într-o manieră clară, utilizând mijloace de comunicare verbală și scrisă, părților interesate din domeniul contabil și din alte domenii. Obiectivele educaționale de la nivelul intermediar sunt corelate cu medii de lucru care sunt caracterizate prin niveluri moderate de ambiguitate, complexitate și incertitudine.

Nivelul cunoștințelor	Descriere
Avansat	În mod normal, obiectivele educaționale aferente unei arii de competență se concentrează pe: • Selectarea și integrarea principiilor și teoriilor din diferite arii de competență tehnică în vederea gestionării și coordonării proiectelor și sarcinilor de lucru, precum și pentru a face recomandări adecvate pentru nevoile părților interesate; • Integrarea competențelor tehnice și abilităților profesionale în vederea gestionării și coordonării proiectelor și sarcinilor de lucru; • Luarea deciziilor privind măsurile corespunzătoare pe baza valorilor, eticii și atitudinilor profesionale; • Evaluarea, cercetarea și soluționarea unor probleme complexe cu supervizare limitată; • Anticiparea, consultarea adecvată și elaborarea de soluții pentru probleme și aspecte complexe; și • Prezentarea și explicarea consecvențe ale informațiilor relevante într-o manieră convingătoare unei varietăți de părți interesate. Obiectivele educaționale de la nivelul avansat sunt corelate cu medii de lucru care sunt caracterizate prin niveluri ridicate de ambiguitate, complexitate și incertitudine.

Proiectele de expunere, documentele consultative și alte publicații ale IFAC sunt publicate de IFAC și intră sub incidența drepturilor de autor ale IFAC.

IFAC nu își asumă responsabilitatea pentru pierderile cauzate niciunei persoane care acționează sau decide să nu acționeze pe baza materialului din această publicație, indiferent dacă astfel de pierderi sunt cauzate de neglijență sau din alte motive.

Logoul IFAC, „International Federation of Accountants”, „International Education Standards”, „IES” și „IFAC” sunt mărci comerciale înregistrate și mărci de serviciu ale IFAC în SUA și în alte țări.

Drepturi de autor © martie 2025 ale International Federation of Accountants (IFAC). Toate drepturile rezervate. Este necesară permisiunea scrisă a IFAC pentru reproducerea, stocarea, transmiterea sau pentru utilizarea acestui document în scopuri similare, cu excepția cazurilor în care documentul este utilizat doar în scop individual și necomercial. Contactați permissions@ifac.org.

Documentul *Standardul Internațional de Educație 3, Dezvoltarea profesională inițială – abilitățile profesionale (revizuit)*, publicat de International Federation of Accountants (IFAC) în martie 2025 în limba engleză, a fost tradus în limba română de Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România (CECCAR) în iulie 2025 și a fost reprodus cu permisiunea IFAC. Textul aprobat al tuturor publicațiilor IFAC este cel publicat de IFAC în limba engleză. IFAC nu își asumă nicio responsabilitate pentru acuratețea și caracterul complet ale traducerii sau pentru orice acțiuni care ar putea decurge ca urmare a acesteia.

Textul în limba engleză al documentului *Standardul Internațional de Educație 3, Dezvoltarea profesională inițială – abilitățile profesionale (revizuit)* © 2025 al IFAC. Toate drepturile rezervate.

Textul în limba română al documentului *Standardul Internațional de Educație 3, Dezvoltarea profesională inițială – abilitățile profesionale (revizuit)* © 2025 al IFAC. Toate drepturile rezervate.

Titlul original: *International Education Standard 3, Initial Professional Development – Professional Skills (Revised)*

Contactați permissions@ifac.org pentru permisiunea de a reproduce, a stoca, a transmite sau a utiliza acest document în alte scopuri similare.

Publicat de:

529 Fifth Avenue, New York, NY 10017
T + 1 (212) 286-9344 F + 1 (212) 286-9570
www.ifac.org